

Sociaal-emotionele behoeften en onderwijsbehoeften van eerstejaars universitair studenten

Aanleiding

Het streven naar studiesucces blijft een belangrijk onderwerp in het hoger onderwijs. Universiteiten en hogescholen richten zich steeds meer op het herkennen en ondersteunen van de diverse leerbehoeften van studenten, waarbij maatwerk en persoonlijke begeleiding centraal staan. Een toenemend aantal onderwijsinstellingen erkent dat studenten niet allemaal gebaat zijn bij dezelfde benadering en dat verschillen in leerstijl, motivatie en potentieel invloed kunnen hebben op hun academische prestaties. Voor sommige studenten is extra uitdaging, bijvoorbeeld in de vorm van honours-trajecten, een manier om hun potentieel te benutten. Toch is er een groep studenten die, ondanks hun potentieel, moeite hebben om hun capaciteiten volledig tot uiting te brengen en mogelijk onderpresteren.

Onderpresteren kan voorkomen bij studenten in alle opleidingen en van alle prestatieniveaus en ook bij studenten met hoge academische capaciteiten. Vaak wordt gedacht dat studenten met hoge academische capaciteiten hun studie makkelijk doorlopen en minder kans hebben op studievertraging dan studenten met gemiddelde academische capaciteiten. Vlaams onderzoek wijst echter uit dat deze twee groepen studenten niet significant verschillen in hun studievertraging (Ramos & Verschueren, 2019). Het is daarom van belang dat er meer duidelijkheid komt over factoren die een rol spelen bij onderpresteren. Daarmee kan de studiebegeleiding worden verbeterd en onnodige studievertraging in het hoger onderwijs worden verminderd en mogelijk zelfs worden voorkomen.

Gefaseerd onderzoek naar onderpresteren

Dit onderzoek wordt uitgevoerd vanuit het expertisecentrum Radboud Talent in Ontwikkeling (RATiO). Dit centrum is onderdeel van het Behavioural Science Institute (BSI) van de Faculteit Sociale Wetenschappen. De begeleiders van het onderzoek zijn prof. dr. Lianne Hoogeveen, dr. Marjolijn van Weerdenburg en dr. Petrie van der Zanden. Marianne Nannings is als promovenda aan het onderzoek verbonden. Het onderzoek richt zich met name op de specifieke behoeften, attitudes en het aanpassingsvermogen van eerstejaars universitair studenten in Nederland. Om deze in kaart te brengen, worden zoveel mogelijk eerstejaars universitair studenten in Nederland benaderd en verzocht om een vragenlijst

online in te vullen. Het eerste deel van de vragenlijst is bedoeld om de specifieke behoeften van studenten in kaart te brengen en wordt in december 2024 verspreid. Het invullen hiervan duurt 10 tot 15 minuten. In februari 2025 volgt een tweede, kortere vragenlijst die inzicht biedt in de behaalde studieresultaten; dit deel neemt hooguit enkele minuten in beslag.

Opbrengst

Door mee te doen aan dit onderzoek help je ons beter te begrijpen hoe studenten studeren en presteren. We kijken bijvoorbeeld naar hoe gemotiveerd je bent, hoe je je studie aanpakt, en welke resultaten je behaalt. Op basis van jouw antwoorden en die van andere studenten, kunnen we verschillende "profielen" maken. Dit betekent dat we groepen van studenten met vergelijkbare eigenschappen kunnen herkennen. Door dit soort profielen te ontdekken, kunnen we gerichte ondersteuning ontwikkelen die studenten helpt om het beste uit hun studie te halen. Vervolgens zal er een training ontwikkeld worden voor studieadviseurs waarin specifieke leerbehoeften van studenten en risicofactoren bij onderpresteren aan bod komen. Er zal onderzocht worden in hoeverre deze training een effect heeft op de kennis en attitudes van studieadviseurs ten aanzien van studenten met hoge academische capaciteiten. Het uiteindelijke doel is dan ook het verbeteren van de begeleiding door studieadviseurs aan studenten die belemmerd worden in het presteren op het niveau dat bij hun (wellicht (zeer) hoge) capaciteiten past.

Contact

Voor vragen over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Marianne Nannings, via het mailadres: studentmettalent@ru.nl

Referentie

Ramos, A., & Verschueren, K. (2019). *School careers of high ability students in Flanders*. www.projecttalent.be.